

ETKİNLİK ADI: Tezhip Sanatı

ALAN ADI: Sanat

YAŞ GRUBU: 48-60 Ay

ALAN BECERİLERİ:

Sanat Alanı:

SNAB2. Sanat Eseri İnceleme

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.14. Yorumlama Becerisi

KB2.14.SB1. Mevcut olayı/konuyu/durumu incelemek

EĞİLİMLER:

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.2. Yaratıcılık

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB1.2.Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi)

SDB1.2.SB2. Motivasyonunu ayarlamak

SDB1.2.SB2.G4. Katıldığı etkinliğe dikkatini verir.

Değerler:

D7. Estetik

D7.2. Sanatsal ve görsel zevkleri hayatın bir parçası hâline getirmek

D7.2.1. Geleneksel sanatlara ve yerel kültüre yönelik etkinliklere katılır.

Okuryazarlık Becerileri:

OB4. Görsel Okuryazarlık

OB4.2. Görseli Yorumlama

OB4.2. SB1. Görseli incelemek

OB5. Kültür Okuryazarlığı

OB5.1. Kültürü Kavrama

OB5.1.SB3. Kendi kültürünü fark etmek

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Sanat Alanı:

SNAB.2. Sanat eseri inceleyebilme

SNAB.2.a Sanat eserine odaklanır.

SNAB.2.b Sanat eserinde gördüklerini söyler.

SNAB.2.ç Sanat eserinin konusuna ilişkin kendi deneyimlerine dayanarak tahmin yürütür.

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4.b Yapmak istediği sanat etkinliği için gerekli olan materyalleri seçer.

SNAB.4.c Yaratıcılığını geliştirecek bireysel veya grup sanat etkinliklerinde aktif rol alır.

SNAB.4.ç Sanat etkinliklerinde yaratıcı ürünler oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ:

Sözcükler: Motif, desen, tezhip

Materyaller: Çeşitli kalınlıklarda fırçalar, çeşitli renk ve özelliklerde kalemler, kâğıt ve mukavvalar, su bazlı sıvı boyalar, tezhip sanatı için örnek eserler, tanıtıcı video ve fotoğraflar

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

ETKİNLİKLER	<p>Sınıfa tezhip sanatı kullanılarak süslenmiş (levhalar, kitaplar, minyatürler, çerçeveler vb.) sanatsal ürünler getirilir. Çocukların dikkati ürünlere çekilir ve bunları incelenmelerine fırsat verilir. Eserlerde neler gördükleri sorulur. Çocukların cevapları dinlenir (SNAB.2.a Sanat eserine odaklanır, SNAB.2.b Sanat eserinde gördüklerini söyler, OB4.2. SB1. Görseli incelemek, KB2.14. SB1. Mevcut olayı/konuyu/durumu incelemek. SDB1.2.SB2.G4. Katıldığı etkinliğe dikkatini verir). Ardından geçmişte matbaalar yokken insanların kitapları elde, çeşitli malzemelere yazdıkları ve değerli kitapların, minyatürlerin ve yazılı eserlerin kenarları, kapakları gibi çeşitli yerlerini süsledikleri anlatılır. Çocuklar tezhip sanatı ile süslenmiş eserleri inceler.</p> <p>“-Bu süslemeleri yaparken hangi malzemeleri kullanmış olabilirler?</p> <p>- Eserlerdeki desen ve motifleri nelere benzettin?</p> <p>- Sence sanatçılar bu eserleri yaparken nelerden esinlenmiş olabilir?” soruları sorulur. Çocukların cevapları dinlenir (SNAB.2.ç. Sanat eserinin konusuna ilişkin kendi deneyimlerine dayanarak tahmin yürütür). Çocuklara tezhip sanatında kullanılan malzemelerden örnekler gösterilir. Bu eserlere çok büyük değer verildiği, değerli bir maden olan altının suyunun bu süslemelerde kullanıldığı bilgisi verilir (Tezhip sanatıyla ilgili kısa bir video izlenebilir). Eserlerin üzerinde yer alan desenlere, motiflere çocukların ilgisi çekilir. Tezhip sanatçılarının doğadaki çiçeklerden, ağaçlardan, kuşlardan kelebeklerden ve birçok şeyden esinlenerek bu süslemeleri ürettikleri söylenir (OB5.1. SB3. Kendi kültürünü fark etmek). Çocuklara benzer görüntüde desenler görüp görmedikleri sorulur. Günümüzde bu sanattan esinlenilerek tekstil ve züccaciye ürünlerinde, mimaride, dekorasyonda benzer desenlerin kullanıldığı anlatılır. Bunlarla ilgili resimler gösterilir. Sanat merkezinde tezhip sanatında kullanılan fırça, kalem, kâğıt, boya örneklerinden oluşan bir bölüm hazırlanır (İmkân yoksa bu malzemelerin resimleri konulabilir, ya da tezhip sanatı icra edilen bir atölye ziyaret edilebilir). Çocuklara kalın resim kâğıtları veya A4 boyutunda mukavvalar dağıtılır. Çocuklardan kendileri için çok değerli bir kitaba kapak hazırladıklarını hayal etmeleri istenir.</p> <p>“-Kapağınızı nasıl süslerdiniz?</p> <p>-Kitabın kapağında nasıl şekiller kullanırdınız?</p> <p>-Şekilleri kitabın kapağında nerelere yerleştirmek istersiniz?”</p> <p>gibi sorular sorulur. Masalara çeşitli renklerde su bazlı sıvı boyalar, kalemler, ince kalın fırçalar gibi materyallerden konulur. Çocuklar masaların üzerinde bulunan materyallerden istediklerini seçer. Kitap kapaklarını nasıl tasarlayacaklarını hayal etmelerine ve süslemelerine fırsat verilir (SNAB.4.b Yapmak istediği sanat etkinliği için gerekli olan materyalleri seçer, SNAB.4.c Yaratıcılığını geliştirecek bireysel veya grup sanat etkinliklerinde aktif rol alır, SNAB.4.ç Sanat etkinliklerinde yaratıcı ürünler oluşturur, E3.2.Yaratıcılık, D7.2.1. Geleneksel sanatlara ve yerel kültüre yönelik etkinliklere katılır). Çocuklar hazırladıkları kitap kapaklarını arkadaşlarına tanıtır. Hazırladıkları kapağın nasıl bir kitabın kapağı olabileceği üzerine konuşurlar. İstekleri doğrultusunda kitaplara isim verirler. Tasarlanan kitap kapakları sergilenir.</p>
DEĞERLENDİRME	<ul style="list-style-type: none"> • İncelediğiniz sanat eserlerinde en çok ilginizi çeken neydi? Neden? • Bir kitabı veya bir resmin yapıldığı sayfaları, tabloları süslemek nasıl bir duygu? • Evde yemek yaptıktan sonra masayı süslemek için neler yapabilirsiniz? • Bir kitap aldığınızı hayal ediniz. Bu kitabın özenle süslenmiş bir kapağının olması size neler hissettirir? • Arkadaşınızdan bir mektup aldığınızı, mektubun yazıldığı kâğıdın çeşitli desenlerle süslenmiş olduğunu hayal ediniz. Bu durumda ne düşünürsünüz? • Günümüzde tezhip sanatından esinlenilerek yapılan birçok dekorasyon çalışması bulunmaktadır. Siz benzer süslemeleri başka yerlerde gördünüz mü? Nerelerde gördünüz?

FARKLILAŞTIRMA:

Zenginleştirme: Kumaş ya da kalın karton gibi malzemelerle tezhip motiflerine uygun kalıplar oluşturulabilir veya imkân varsa tezhip sanatına uygun hazır şablon kalıpları temin edilebilir. Evden getirilmesi istenilen karton veya tişört gibi malzemeler üzerine uygun boya ve sünger yardımıyla önceden oluşturulmuş kalıplarla baskı tekniği yapılarak çocukların yaratıcılığını destekleyen uygulamalar yapılması istenebilir. Şablon yöntemiyle desenler oluşturulan tişörtler sınıfta sergilenebilir. Oluşturulan desenler, renkler ve malzemeler; deneyimlenen keyifli anlar ve zorluklar gibi konularda çocuklar birbiriyle röportaj yapabilir, bunlar videoya alınabilir. Tezhip sanatını icra eden bir uzman sınıfa yüz yüze ya da çevrim içi olarak davet edilebilir. Tezhip sanatı uygulaması yapan halı dokuma alanları, alçı veya ahşap üzerine uygulamalar yapan ustaların iş yerleri, mimari ve taş işçiliği yapan taş ocakları gibi çalışma ortamları veya tezhip sanatı ile ilişkili çini eserler gibi tarihî eserleri görmek amacıyla tarihî mekân ve müzelere gidilebilir.

Destekleme: Tezhip sanatına ait görseller incelenirken sınıf tüm çocukların rahatça görebileceği şekilde düzenlenebilir. Kitap kapağı tasarlama sürecinde çocuklar küçük gruplara ayrılabilir ve etkinlik sırasında çocuklara rehberlik edilebilir. Çeşitli türlerde geribildirim verilerek çocukların etkinliğe katılımları desteklenebilir. Kitap kapağı tasarlarken, çocuklara ek süre verilebilir. Tezhip sanatı ile ilgili örneklerin görselleri büyük boyutlarda kâğıtlara çıktı alınabilir. Gerektiğinde farklı türlerde ipuçları ve yardımlar sunularak çocukların etkinliğe katılımı artırılabilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Ailelerden çocuklarıyla geleneksel sanatlarla ilgili bir müze veya mimari eseri gezmeleri ve burada yer alan süslemeleri incelemeleri istenir. Süslemelerin renkleri, desenleri, motifleri ve bunların nasıl yapılmış olabileceği ile ilgili sohbet etmeleri istenir. Ayrıca eseri yapan sanatçının imzasını bulmaya çalışmaları önerilir.

Toplum Katılımı: Bir tezhip sanatçısı sınıfa davet edilebilir.